

О.В. Мандич, д-р. екон. наук, доц. (*ХНТУСГ, Харків*)

О.Ю. Бурова, студ. (*ХНТУСГ, Харків*)

«ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ»

Управлінська інформаційна система далі у тексті як (УІС) являє собою, спробу шляхом логічного аналізу безпосередньо зв'язати систему і її розробку з цілями організації.

Управлінські інформаційні системи регулярно створюють структуровані звіти про різні аспекти діяльності організації. Їх завдання полягає в оцінці операцій і створення на її основі звіту. Зазвичай УІС обробляють дані, що поставляються фінансовими системами. Користувач передає запит на створення повідомлення системі підтримки управління. Вона у свою чергу обробляє дані, структуруючи їх, і потім видає звіт. Ці звіти можуть бути відображені на дисплеї або роздруковані.

Управлінські інформаційні системи являють собою комплекси взаємопов'язаних машин, організованих в ієрархічну структуру, що охоплює всі аспекти діяльності компанії знизу доверху. Взагалі кажучи, утворюють перший, рідше другий рівень інформаційної системи і виконують свої звичайні функції, а також передають інформацію машин другого рівня. На цьому рівні дані використовуються для оптимізаційних розрахунків, розрахунків по змішуванню продуктів, для складання графіків роботи об'єктів і підготовки зведених звітів керівництву.

Створюючи будь-яку систему, спираються на певні принципи — загальні вимоги, правила чи норми, яких слід у цьому разі дотримуватися. Так, згідно з нормативними документами під час створення автоматизованих систем необхідно керуватися принципами системності, розвитку, сумісності, стандартизації та ефективності.

1. Принцип системності. Усі зв'язки, елементи, функції та проблеми управління й діяльності мають розглядатися як єдине ціле.

За системного підходу економічний об'єкт розглядають як сукупність взаємопов'язаних елементів однієї складної динамічної системи, що перебуває в стані постійних змін під впливом багатьох внутрішніх і зовнішніх чинників, пов'язаних процесами перетворення вхідної інформації в іншу вихідну інформацію.

Системний підхід охоплює такі принципи: кінцевої мети, єдності, взаємозв'язку, модульної побудови, ієрархії, розвитку,

децентралізації, врахування невизначеності та випадковості в системі.

Характерні ознаки системного підходу: одночасне охоплення проектуванням великої кількості задач; типізація та стандартизація рішень; ключова роль баз даних; локальне впровадження; збільшення функціональних задач.

Із цього випливає, що згідно з нормативними документами під час створення автоматизованих інформаційних систем (АІС) потрібно керуватися принципами системності, розвитку, сумісності, стандартизації та ефективності.

Потрібно встановити такі зв'язки між структурними елементами системи, які забезпечували б її сумісність і взаємодію з іншими системами. Тобто всі зв'язки, елементи, функції та проблеми управління й діяльності системи оподаткування мають розглядатися як єдине ціле.

2. Принцип розвитку (відкритості). Автоматизована система має створюватися з урахуванням можливості поповнення й оновлення її функцій та складу без порушення функціонування автоматизованих систем.

3. Принцип сумісності. Під час створення системи мають бути реалізовані інформаційні інтерфейси, завдяки яким ця система зможе взаємодіяти з іншими системами згідно зі встановленими правилами.

4. Принцип стандартизації. Система та її елементи потребують стандартизації, аби можна було мінімізувати всі види витрат, уніфікувати прийоми, методи та інструкції, що ними керується персонал.

5. Принцип ефективності. Досягнення раціонального співвідношення між витратами на створення автоматизованих систем і цільовими ефектами, включаючи кінцеві результати, отримані від автоматизації, це може бути економія часу, певні зручності, нові функції, імідж і т.ін.

Список використаної літератури

1. Автоматизована інформаційна система спеціального забезпечення України АІС «Лада», 1992. - 36 с.

2. Береза А. М. Основи створення інформаційних систем: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1998. — 140 с.